

VÝSLEDKY PROJEKTŮ

„OTEVŘME OČI, ABY SE MOHLY SMÁT“ (1996 až 1998)

Z JEHOŽ MYŠLENEK NÁSLEDNĚ VZEŠEL PROJEKT

EVROPSKÉ VÝTVARNÉ CENTRUM PRO POSTIŽENÉ DĚTI SNĚŽENKA (1998 až 1999)

- I. Zahájení provozu Výtvarného centra a jeho postupné budování
- II. a) Příprava výstavních kolekcí - dětská tvorba
b) Výstavy - prezentace dětské tvorby
- III. Prezentace projektu ve sdělovacích prostředcích
- IV. Výtvarné kurzy pro postižené děti
- V. Kalendáře - dětská kresba
- VI. Telefonní karta - dětská kresba
- VII. Ostatní výsledky
- VIII. Obecné výsledky
- IX. Oficiální postavení projektu

I. Zahájení provozu Výtvarného centra a jeho postupné budování

- Provoz Výtvarného centra pro postižené děti byl zahájen v listopadu 1998 ve spolupráci s městem Smržovka, Česko-německým fondem budoucnosti a programem PHARE CBC v euroregionu Nisa.
- Provoz Výtvarného centra zahájil místopředseda vlády Pavel Rychetský a MUDr. Jiří Jedlička, předseda Čestné rady České lékařské komory a nejbližší žijící potomek zakladatele Jedličkova ústavu.
- V letech 1998 - 1999 byly například provedeny: malby interiérů, oprava parketů, drobné opravy a úpravy, závěsné zařízení pro obrázky, drobné vnější úpravy, vybavení keramického a výtvarného ateliéru, pořízení části malířských stojanů, oprava okapů, výzdoba, pořízení keramické vypalovací pece, dvou hrnčírských kruhů a pod..
- Od roku 1998 výtvarné centrum pracovalo v poloprovozu, již nyní však mělo konkrétní výsledky. To vše bylo vzhledem k šíři projektu, krátké době, která uplynula od jeho vzniku, a také vzhledem k obtížné ekonomické situaci ČR výrazný úspěch.
- V roce 1999 probíhalo intenzivní jednání a zajišťování finančních prostředků na zřízení bezbariérového ubytování, sociálního zařízení a výtahu. Probíhalo také jednání na různých institucích a ministerstvech za účelem seznámení s cíli projektu.

II.a Příprava výstavních kolekcí - dětská tvorba

- **„Peru - touhy a sny“**
Výstava vznikala v roce 1996 až 1998 a obsahuje fotografie z Peruánských And a výtvarné práce postižených dětí s motivy těchto oblastí. Z tohoto pohledu dětí na vzdálené kraje vyzařuje jiná atmosféra, než jakou můžeme vnímat z pouhých fotografií nebo vyprávění. K výstavě byla vydána informační „skládačka“, kde se hovoří i o směřování projektu „Otevřme oči, aby se mohly smát“. Oblast And je spojena s ČR prostřednictvím tragédie pod Huascaránem, kde v roce 1970 při zemětřesení zahynula celá 14-ti členná česká horolezecká expedice a 70.000 Peruánců.
- **„Ladakh - touhy a sny“**
Výstava vznikala v roce 1997 a 1998 a obsahuje fotografie z Malého Tibetu a výtvarné práce postižených dětí s motivy těchto oblastí. Přiřazeny jsou i kresby dětí z Malého Tibetu. I k této výstavě byla vydána „skládačka“ informující o vzniku výstavy. Oblast je spojena s ČR prostřednictvím misie Moravských bratří, kteří v Malém Tibetu působí od konce 19. století.
- **„Jizerské fantazie“**
Výstava začala vznikat v roce 1999. Kolekce obsahuje obrázky a keramiku, které vytvořily postižené i zdravé děti navštěvující EVC a dále jsou součástí fotografie Jizerských hor. K výstavě jsme připravili a vytiskli také „skládačku“ informující nejen o výstavě, ale i o mravních cílech EVC. Téma výstavy je velmi úzce spjato s EVC, neboť se budova centra nachází právě v Jizerských horách.
- Netradiční pojetí výstav a spojení s ČR s sebou nesou zájem sdělovacích prostředků a veřejnosti. Výstavy tedy významně přispívají k seznámení veřejnosti s problematikou postižených dětí.

II.b Výstavy - prezentace dětské tvorby

Parlament ČR – atrium

Datum: listopad 1997
Výstava: Peru – touhy a sny
Zahájil: předseda parlamentního výboru pro vzdělání
M. Prokop a velvyslanec Peru v ČR A. Muňoz

Ministerstvo zdravotnictví

Datum: květen 1998
Výstava: Peru – touhy a sny
Zahájila: ministryně zdrav. Z. Roithová

Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě

Datum: září 1997
Výstava: Peru – touhy a sny
Zahájil: tiskový mluvčí divadla

Parlament ČR – atrium

Datum: září – říjen 1999
Výstava: Ladakh – touhy a sny
Zahájila: místopředsedkyně parlamentu ČR P. Buzková, náměstek ministra kultury I. Racek

Výstavní síň Sněženska – Smržovka

- v Evropském výtvarném centru
Datum: prosinec 1998
Výstava: Peru – touhy a sny při příležitosti zahájení
provozu centra
Zahájil: místopředseda vlády P. Rychetský

Kino Elektra – Plzeň

- v rámci film. festivalu dětských filmů – Filmák
Datum: červen 1998
Výstava: Ladakh – touhy a sny

Dům kultury – Liberec

Datum: duben 1998
Výstava: Peru – touhy a sny

Pražský hrad – nejvyšší Purkrabství

Datum: březen – duben 1998
Výstava: Ladakh – touhy a sny
Zahájila: ministryně zdrav. Z. Roithová, předseda
Čestné rady České lékař. komory MUDr. J. Jedlička
Záštita: od první dámy ČR D. Havlové

Pražský hrad – nejvyšší Purkrabství

Datum: březen 1999
Výstava: Peru – touhy a sny
Zahájil: náměstek ministra kultury I. Racek

Národní divadlo moravskoslezské v Ostravě

Datum: září 1998
Výstava: Ladakh – touhy a sny
Zahájil: tiskový mluvčí divadla

Městské divadlo Zlín

- v rámci Mezinárodního film. festivalu dětí a
mládeže
Datum: květen 1999
Výstava: Ladakh – touhy a sny
Zahájil: ředitel divadla A. Sobek a ředitel festivalu
Vítězslav Jandák

Výstavní síň Sněženska – Smržovka

- v Evropském výtvarném centru
Datum: červen 1999
Výstava: výtvarné práce dětí z EVC na téma
Jizerských hor

Hrad Valdštejn

Datum: květen – červen 1996
Výstava: Peru – touhy a sny
Zahájil: ministr dopravy V. Budínský

Výstavní síň Templ – Mladá Boleslav

Datum: červenec 1998
Výstava: Ladakh – touhy a sny

Výstavy v zahraničí:

Galerie Herrnhut – SRN

Datum: červen – červenec 1998
Výstava: Ladakh – touhy a sny
Zahájili: starosta Herrnhutu – Reiner Fischer a
zástupce Česko-Německého fondu
budoucnosti – S. Dederová

Velvyslanectví ČR v Delhi – Indie

Datum: září 1996
Výstava: fotografie z Indie a
práce postižených dětí z ČR
Zahájil: velvyslanec ČR v Indii O. Smékal a
náměstek ministra kultury Indie

Galerie – Herrnhut – SRN

Datum: červenec – září 1999

Výstava: Peru – touhy a sny

Galerie – Hoyerswerda – SRN

Datum: prosinec 1998

Výstava: Ladakh – touhy a sny

Zahájil: starosta Hoyerswerdy a
poslanec Bundestagu

III. Prezentace projektů ve sdělovacích prostředcích

- Probíhá ucelená spolupráce se sdělovacími prostředky za účelem seznámení veřejnosti s problematikou postižených dětí. Vysílání v rozhlasu, televizi a články v časopisech a tisku navazují na jednotlivé výstavy, výtvarné kurzy pro postižené děti, na vydávání kalendářů, telefonních karet a pod. Těto spolupráci věnujeme velký důraz s ohledem na jeden z cílů projektu - působení na veřejnost.
- Podpora sdělovacích prostředků projektu je značná. To je dáno řadou konkrétních výsledků a kvalitou projektu, který je zdůrazňováním osobní iniciativy dětí a působením na veřejnost ojedinelý. V centru několikrát natáčel Český rozhlas a televize, novináři zde připravovali i články do novin a časopisů.
- Ve výtvarném centru natáčela i německá televize, která při příležitosti návštěvy prezidenta ČR v Německu odvysílala o EVC samostatný příspěvek.
- Vstupy do médií: Za dobu trvání projektu EVC (od roku 1996 jako projekt „Otevřme oči aby se mohly smát“ a od roku 1998 jako projekt EVC) dosáhl několika set.

IV. Výtvarné pobyty pro postižené děti

- Výtvarné pobyty probíhaly jednodenní až týdenní. Děti, vzhledem k tomu, že prozatím nemáme bezbariérovou úpravu objektu, jsou ubytovány jinde a k nám dochází na výtvarnou činnost a některé další programy, které pro ně máme připraveny v rámci tvorby. Jedná se například o promítání, divadelní představení, koncert nebo výlet. Některých kurzů se účastnila televize, rozhlas a novináři a výsledkem se staly vstupy do sdělovacích prostředků.
- Výtvary dětí, vznikající při kurzech se objevily na výstavách, v Brožuru o EVC, ve „skládačkách“ k výstavám, v kalendářích, na telefonních kartách, na pohlednicích a podobně.
- Děti jsou na pobyty vybírány bez omezení podle finančních možností centra. Pobytů se účastní dle možností i děti zdravé.

V. Kalendáře – dětská kresba

- **Kalendář PERU – touhy a sny '98** (dětská kresba doplněná úryvky básní jednoho z vozičkářů). Kalendáři věnoval předmluvu ministr zdravotnictví Jan Stráský ('97) a předseda Čestné rady České lékařské komory MUDr. Jiří Jedlička. Kalendář je doplněn stranou věnovanou problematice postižených dětí.

Kalendář **Pomáhat jeden druhému je cestou nového – 2000** vznikl v roce 1999 na téma Malý Tibet. Kalendář je doplněn mottu MUDr. Jiřího Jedličky (nejbližší žijící potomek zakladatele Jedličkova ústavu), které vybízí k zamyšlení nad dalším směřováním vývoje lidstva. Kalendář obsahuje stranu věnovanou výtvarnému centru a historii příchodu Moravských bratří do Malého Tibetu

VI. Telefonní karta – dětská kresba

- Telefonní karta s tématem dětské kresby ('97) v počtu 150.000 ks (50 telefonních jednotek)
  - Telefonní karta s tématem dětské kresby ('98) v počtu 150.000 ks (50 telefonních jednotek)
- Na telefonních kartách byl krátkým textem vystižen obsah projektu „Otevřme oči, aby se mohly smát“.

VII. Ostatní výsledky

- promítání pro děti z JÚ Liberec o projektu Huascarán, Tibet a další - celkem 6x ('95 - '00)
- koncerty pro děti z JÚ Liberec - Indiánská skupina Chayag, Pepa Nos - celkem 3x ('97 - '00)
- návštěva dětí z JÚ Liberec na vánočních koncertech - R. Pachmana v kostele u sv. Tomáše v Praze

na Malé Straně ('98, '99)

- návštěva dětí z JÚ Liberec na výstavách - Pražský hrad, Parlament ČR, hrad Valdštejn a další ...
- celkem 8x ('96 - '99)
- divadelní představení souboru „Bílá síť“ v EVC ('99)
- 2x Vánoční pobyt opuštěných ústavních dětí z JÚ Liberec v EVC – Sněžka

VIII. Obecné výsledky

- Výtvarná činnost může při vhodném směřování prosadit téma postižených dětí do sdělovacích prostředků prostřednictvím výstav, kalendářů, telefonních karet, výtvarných kurzů a pod. Projekt tak úspěšně naplňuje svůj cíl – přiblížit problematiku postižených veřejnosti.

- **Výsledky spolupráce s postiženými dětmi prokázaly:**

- zájem dětí o tvorbu
- zájem dětí o veřejné představení tvorby
- schopnost dětí mimořádných výsledků
- motivaci dětí k práci obecně
- radost dětí nad zájmem veřejnosti
- zájem sdělovacích prostředků
- zájem rodičů dětí o projekt.
- zájem výtvarníků o práci dětí

Dále se prokázal mimořádný talent některých dětí, který výrazně přesahuje rámec naivní kresby. Aktivní výtvarná

činnost dětí působí také pozitivně na vrstevníky z ústavů, kteří se této činnosti zatím nevěnují.

- Zkušenosti získané z kurzů využíváme při upřesňování a rozšiřování cílů projektu. Významná je i spolupráce prim. MUDr. Jiřího Jedličky. To zaručuje myšlenkové zázemí projektu, jeho další ucelené směřování a přístup k odborníkům ze sféry zdravotnické a sociální.

Výsledky projektu a názory nejvýznamnějších osobností na něj ukázaly následující skutečnosti:

- **Projekt je smysluplný a schopný života, naplňování jeho cílů je reálné a žádoucí.**
- **Prostřednictvím výtvarné tvorby lze napomoci postiženým dětem k nalezení pozitivního vztahu k životu a dát jim motivaci do dalšího života.**
- **Prostřednictvím výtvarné tvorby postižených dětí lze úspěšně přispět k informování společnosti o ztíženém životě těchto dětí a tím zpětně napomoci k jejich integraci.**

IX. Oficiální postavení projektu

- Morální podpora místopředsedy vlády P. Rychetského ('98) a ministryně zdravotnictví Z. Roithové ('98), přednosty Okresního úřadu Jablonce, ředitele školského úřadu Jablonce, předsedy Regionálního sdružení okresů a měst Euroregionu Nisa, starosty města Smržovka.
- Podpora Ministerstva kultury – certifikát ministra kultury Dostála ('99)
- Morální podpora MUDr. J. Jedličky, předsedy Čestné rady České lékařské komory (potomek zakladatele Jedličkova ústavu).
- Podpora Česko-německého fondu budoucnosti.